

معرفی درس طراحی کامپایلر

در درس طراحی کامپایلر، مفاهیم مربوط به کامپایلرها، معماری آنها و الگوریتم‌هایی که در پیاده‌سازی آنها استفاده می‌شوند، معرفی می‌گردد. در این درس موضوعات زیر مطرح می‌گردد.

۱

ساختار کامپایلر

اهمیت، کاربردها، نیازهای جدید، معماری سه‌فازه، گام‌های هر فاز.

۲

تحلیل لغوی

عبارات منظم، الگوریتم Thompson، الگوریتم ساختن زیرمجموعه‌ها، الگوریتم Hopcroft، ترکیب عبارت‌های منظم، بدون ساختن DFA، تحلیلگر دست‌نویس.

۳

تحلیل نحوی

الگوریتم‌های بالا به پایین Recursive Descent، الگوریتم‌های پایین به بالای LR(0)، LR(1)، LR(2)، LL(1)، LL(2)، ابهام‌گرامر، تعیین اولویت عملگرها با و بدون تغییر گرامر، روش‌های تصحیح خطأ، تصحیح خطأ با توکن Error.

۴

تحلیل مفهومی

عمل‌ها (کنش‌ها) و مقادیر مفهومی، استفاده برای ارزیابی نتیجه‌ی عبارت‌ها، درخت مجرد، جزئیات جدول نمادها، بررسی نوع داده، تبدیل نوع‌ها.

۵

کد میانی

کد سه‌آدرس، کد میانی زبان تسلنگ، کدهای میانی SSA، گراف‌های کد میانی مثل DAG، استفاده از کنش‌های مفهومی برای تولید کد میانی.

۶

محیط زمان اجرا و مدیریت حافظه

مدیریت ایستا و پویای حافظه، سازماندهی پشتنه، مفهوم فعال‌سازی رویه‌ها و درخت‌های فعال‌سازی، جمع‌آوری زباله، روش «Reference counting» و «Trace-based»، اصول روش‌های مشابه.

۷

تحلیل کد میانی

بلوک‌های پایه (Basic Blocks)، تحلیل زنده‌بودن متغیرها، گراف جریان، زمانبندی دستورات، بهینه‌سازی‌های محلی و سراسری، آشنازی با حذف کد مرده، انتشار ثوابت، تشخیص عبارت‌های مشابه.

تخصیص رجیسترها

گراف تداخل رجیستر، تخصیص رجیستر سراسری با رنگآمیزی گراف.

تولید کد نهایی

تفاوت‌های معماری‌های CISC و RISC برای تولید کد، انتخاب دستور (Instruction selection)، پهینه‌سازی‌های Peephole.

ارزشیابی

ارزشیابی در این درس با توجه به دو آزمون اصلی، سه تمرین کاغذی و تمرین عملی انجام می‌شود. تمرین عملی سه فاز دارد: تحلیل لغوی، تحلیل نحوی و تولید کد میانی برای زبان تسلنگ.

منابع

منبع اصلی این درس کتاب زیر است:

A. W. Appel, Modern Compiler Implementation in C, Cambridge University Press, 1998.

در کنار این کتاب، منابع زیر نیز پیشنهاد می‌شوند:

K. D. Cooper, L. Torczon, Engineering a Compiler, 2nd Edition, Morgan Kaufmann, 2012.

A. V. Aho, M. S. Lam, R. Sethi, J. D. Ullman, Compilers: Principles, Techniques, and Tools, 2nd Edition, Addison Wesley, 2007.